

A young woman with long, wavy brown hair is playing a violin. She is wearing a dark plaid shirt with a dark belt. The background is a soft-focus field of pink and orange flowers, possibly cherry blossoms, under a warm, golden light. The overall mood is romantic and artistic.

LENI.
Paris

*De tocht
naar
het licht*

HOOFDSTUK 1

Een bal vloog door de lucht, keihard getrapt door een stevige knaap, één van de voetballende jongens op het kerkpleintje.

Karin Geraeds ontweek nog juist het aansuizende monster en herkende in de joelende jongen haar broer Gijs. Hij had haar nu ook ontdekt, ze wees veelbetekenend naar de torenklok.

„Jakkes,” bromde Gijs, hij wreef met een vuile hand het haar van zijn voorhoofd weg.

„Toe, jochie, blijf nu niet te lang meer,” raadde ze hem in het voorbijlopen.

„Je weet er alles van.”

Gijs keek haar peinzend na. Er was iets naars, dat wist hij wel, dat voelde je, zodra je het huis binnenkwam.

Hij vond het op ‘De Wingerdhoek’ nooit zo prettig als bij andere jongens thuis, maar gelukkig had hij Karin, die dikwijls de stoot voor hem opving. Zonder zijn zuster zou hij doorlopend standjes krijgen, want van moeder mocht je nu eenmaal niets.

„Ik ga naar huis,” zei Gijs kortaf en niet lettend op het protesterend gejoel van de vrienden, draafde hij zijn zuster na.

Karin, die van vioolles kwam, keek even terzijde, dan lachte ze.

„Jochie, je ziet eruit als een kolensjouwer. Je gaat maar door de achterdeur naar binnen, hoor. Greta zal wel niet blij met je zijn, als je zo haar domein betreedt, maar daar kan ik ook niets aan doen.”

„Nee, als moeder me zo ziet, dan zwaait er weer wat,” gaf Gijs toe. „Van moeder mag ik nooit iets doen wat ik prettig vind, maar de laatste weken is moeder zo vreselijk streng en vader is zo stil. Wat zou er gebeurd zijn, Karin?”

Karin had deze vraag al dagenlang in zijn ogen gelezen. Het kwam zelfs niet in haar op, om te zeggen, dat zij niets had bemerkt. De stemming thuis was immers al wekenlang ongenietbaar. De karakters van hun ouders hadden altijd gebotst, maar de laatste weken had de toestand zich verscherpt.

„Alles wat vader zegt of doet, vindt moeder verkeerd,” zei Gijs, toen Karin geen antwoord gaf.

Dat was de hele droeve toestand in enkele woorden geschilderd, wist Karin. Zo slecht verstonden ze elkaar, hun vrolijke, kunstzinnige vader, bekend architect en beeldhouwer, en hun mooie, overdreven huishoudelijke moeder die niets gaf om kunst. Ze deed steeds minder moeite om dit feit te verdoezelen en haar houding ten opzichte van het werk van haar man deed tegenwoordig agressief aan.

Vader had kortgeleden een winstgevend bouwplan laten varen, omdat hij geheel in beslag werd genomen door het werken aan een groep die hij naar een belangrijke tentoonstelling had willen zenden. Het werk was op tijd afgekomen en had een prijs behaald, maar vanaf die tijd was de verhouding tussen hun ouders zoveel slechter geworden.

Karins vioolstudie irriteerde haar moeder en ze was er vanaf het begin fel op tegen geweest, dat haar dochter violiste wilde worden. Hoe dikwijls was Karin, nadat ze uit school was gekomen, stil naar boven geslopen. Daar had vader zijn atelier en als hij thuis was, kon men hem daar vinden.

Daar had hij haar verteld over zijn reizen, zodat hij ze zelf weer beleefde. Ze had geleerd met zijn ogen te zien en het werk van zijn handen bewonderd.

Dat waren gelukkige ogenblikken voor hen beiden. Als haar handen met de brokken klei speelden, keek hij belangstellend toe, maar het bleef bij spelen. Karin had blijkbaar niets van zijn kunstenaarschap geërfd.

Toen had Karin een vriend van haar vader horen vioolspelen en van dat ogenblik dateerde haar liefde voor muziek.

Ze kreeg al heel jong vioolles en het werd haar vader duidelijk, dat ze niet tot de middelmatigen zou behoren.

Ze speelde niet graag thuis, alleen bij vader op het atelier kon ze zich geven zoals ze was.

„Misschien heb jij de mensen eens meer te geven met je muziek, dan ik met mijn beeldhouwwerk,” had hij op een keer peinzend gezegd. Zijn ogen hadden gestaard naar het door hem gebeeldhouwde kopje van zijn toen twaalfjarige dochttertje.

Karin had liefde nodig, liefde en begrijpen, zo nodig als een ontluikende bloem warmte en zon behoeft, om tot ontplooiing te kunnen komen.

Hij had in zijn jeugd het voorrecht gehad van een vader en moeder, die met hun kinderen meeleeften in al hun lief en leed. Helaas was de omgeving waarin zijn beide kinderen opgroeiden niet zo harmonisch.

Daarom was het altijd goed wanneer Karin bij hem kwam en liet hij haar nooit voelen dat ze stoorde. Er moest tenminste één plekje in het grote huis zijn, waar ze zich volkomen thuis kon voelen.

Hij had veel studies van zijn dochttertje gemaakt, maar dat ene fijn gemodelleerde kopje wilde hij aan niemand afstaan.

Er ging iets onzegbaar aantrekkelijks uit van de sprekende levendige trekken, iets liefs en zachts. Een fijn, hoog voorhoofd met smalle, gepenseelde wenkbrauwen, lang haar en klare ogen. Dat was Karin. Maar als haar vader naar het kopje keek, moest hij spijtig toegeven, dat de belofte voor de toekomst niet vervuld was geworden. Karin was knap, maar zelfs hij kon niets liefs ontdekken in het meisjesgezicht met de koele ogen en de spottrek om de mond. „Karin is een kattenkop,” oordeelden de vriendinnetjes op de hbs. Een paar jaar later zeiden vrienden en kennissen: „Karin is eigenwijs, ze luistert nooit naar raad. Karin kan hard zijn.”

Karin wist heel goed, dat er zo over haar werd gepraat, maar ze trok zich er bitter weinig van aan. Ze ging haar eigen weg en er waren er maar weinig die wisten, dat ze ook wel anders kon zijn dan hard en eigenwijs.

„Karin zal wel veranderen,” zei haar vader altijd met zoveel overtuiging, dat men hem niet wilde tegenspreken.

Gijs had het intussen al opgegeven, om zijn zuster aan het praten te krijgen. Als ze zo'n zwijgzame bui had, was er toch niets met haar te beginnen.

Voor hen lag de brede weg, waaraan hun huis was gelegen. Het stond daar vrij eenzaam met een grote tuin, die rondom het huis liep. 'De Wingerdhoek' was als een mens. De gezichten van de mensen waren immers ook maskers. Je wist hun gedachten niet.

Meestal toonde je de wereld een gewoon gezicht. Zo was het toch ook met haar, met moeder en vader en met Gijs.

Zo was het ook met 'De Wingerdhoek'. Je wist niets van de sfeer die daarbinnen heerste. Daarvan kon je niets vermoeden, wanneer je er als onbekende langs wandelde. Dan zag je alleen een gezellig huis, begroeid met trossen vuurrode klimroos.

„In zo'n huis moet je je wel gelukkig voelen,” had Karin, die in het prieel zat, eens een dame horen zeggen.

Toen vader 'De Wingerdhoek' had laten bouwen, was hij nog jong geweest en had hij nog illusies gehad.

„Daar komt vader ook!” Gijs stooft vooruit als een jonge hond.

„Zo, Gijsje, wat zie jij er weer helder uit. Heb je de goot uitgebaggerd?” Vriendelijk maar toch wat verstrooid glimlachte mijnheer Geraeds tegen zijn zoon.

Hij keek naar Karin, die langzaam dichterbij kwam.

„Dag meisje, wat kijk je peinzend. Scheelt er iets aan?” vroeg hij vorsend.

„Dat kan ik u dan ook wel vragen,” schertste ze. „Ik heb alleen wat hoofdpijn van de felle zon.”

„Je moet ook niet zonder zonnebril lopen,” zei mijnheer kortaf.

Ze waren nu bij het huis en voor ze binnengingen, keerde hij zich tot zijn dochter: „Wil je na het eten op het atelier komen, Karin?”

Toen wist Karin, dat ze zich niet vergist had en dat er iets naars dreigde.

Moeder, mooi en rustig als altijd, zat al aan tafel. Ze keek veelbetekenend naar de grote klok, die plechtig de minuten aftikte.

Ze zei echter niets, zelfs niet toen Gijs als laatste aan tafel kwam met een onberispelijk schoon gezicht en zijn kuif glad en nat van het water.

Moeder hield niet van veel spreken tijdens het eten en zelfs Gijs, die anders minstens twintig keer per maaltijd vergat dat hij zwijgen moest, deed deze avond geen poging om te praten.

Er waren grote dingen op til, dat voelden ze wel.

„Deze brieven zijn vanmiddag gekomen,” zei mevrouw, ze reikte haar man de reeds geopende brieven toe.

Mijnheer Geraeds keek ze beide vluchtig door. Karin trachtte de afzender te ontcijferen; een jongenspensionaat in de buurt van Venray.

Haar angstige ogen ontmoetten die van haar vader, toen hij opkeek van de brieven.

„Ik geloof, dat het beter is de tafel maar op te heffen,” zei hij rustig. „Zoals je wilt.” Mevrouw haalde de schouders op. „Ik zal de thee wel weer boven laten brengen.”

De woorden waren gewoon genoeg, maar de klank was zo veelzeggend, dat Karin pijnlijk kleurde.

„Toe, moekie,” smeekte ze. „Doe nu niet, alsof we u altijd alleen laten zitten. Ik kom dadelijk beneden theedrinken. Is dat goed?”

Ze legde haar arm even om haar moeders schouder en mevrouws gezicht verhelderde.

Karin trachtte altijd te bemiddelen, ze koos nooit openlijk de zijde van haar vader.

Zwijgend beklom Karin achter haar vader de trap. In het zonnige atelier bleef ze staan, rechtop met iets van afweer in haar houding. „Vader, zegt u het maar dadelijk,” smeekte ze. „Ik kan het niet langer uithouden.”

Menno Geraeds keek naar de hoge eikenhouten schouw, waarop het gebeeldhouwde kopje stond van Klein-Karin en daarna gleden zijn ogen naar het gezichtje van zijn dochter, zoals het nu was.

„Ik vertrek binnenkort naar Amerika, Karin,” zei hij. „Alleen... zonder moeder... zonder jullie. Het is voor allemaal het beste. Ik kan daar enkele mooie opdrachten krijgen. Het is natuurlijk maar tijdelijk.”

„Het voorspel van een scheiding tussen moeder en u?” vroeg Karin. Haar koele, besliste stem beefde niet, maar haar handen klemde ze krampachtig samen op haar rug.

„Vader!” viel ze hartstochtelijk uit. „Dat mag toch niet, dat kan niet! Jullie hebben elkaar ééns gekozen om samen te gaan, in lief en leed en God bezegelde dat verbond. Je mag toch niet alles overboord gooien. Ik weet best, dat het dikwijls moeilijk was voor moeder en u, om elkaar te begrijpen, maar... maar...”

Ze sloeg haar handen voor het gezicht en viel in een stoel neer.

Ze hilde nu ook niet, maar er ging zo'n diepe verslagenheid uit van het ineengedoken figuurtje, dat het haar vader meer roerde dan tranen. Hij

legde zijn hand op Karins haar.

„Juist, Karin, je hebt gelijk en daarom wil ik de catastrofe van een scheiding voorkomen. Gijs en jij mogen niet de lijdende partij worden. Zoals het nu gaat, sturen we aan op een onherstelbare breuk. Moeder en ik, we kunnen geen woord meer tot elkaar spreken of een van beiden voelt zich verkeerd begrepen. De toestand is onhoudbaar, de sfeer in huis bedorven. Moeder heeft me nooit kunnen volgen op de weg, waar de kunst me dwong te gaan. Het laatste jaar ging het helemaal niet meer, sinds moeder dwang wilde uitoefenen op m'n werk. Ik kan geen dwang verdragen.”

Het bleef lang stil. Karin dacht aan de keren, dat er heftige, felle botsingen waren geweest, ontelbaar dikwijls.

„Er is niets aan te doen,” hoorde ze haar vaders zachte stem zeggen. „Jouw horizon is nog te begrensd om te kunnen zien wat ik als een groot gevaar zie opdoemen... een scheiding voorgoed... als ik hier blijf.”

„Maar als u eenmaal in Amerika bent, dan zullen ze u daar vasthouden... er komen steeds meer eervolle opdrachten... U wilt dan misschien niet meer terug en u vergeet ons...”

Dat klonk zo kinderlijk uit de mond van zijn eigenwijze, besliste dochter, dat mijnheer Geraeds onwillekeurig begon te lachen.

„Mensen, die je liefhebt, vergeet je niet, al ligt de wereld tussen jou en hen,” zei hij eenvoudig. „Maak je daarover nooit ongerust, mijn kind. Ik kom bij jullie terug, maar ik weet niet wanneer. Als mijn werk daarginds klaar is en tijd en afstand hebben moeder en mij zuiverder doen zien...”

Karin keek op, toen hij plotseling zweeg. Haar vaders ogen waren gericht op een schilderij, dat een groot gedeelte van de muur bij het venster besloeg.

Moeder op drieëntwintigjarige leeftijd, geschilderd door hemzelf, een donkere schoonheid die Karin niet van haar geërfd had. Ze was blond als haar vader.

Moeder was nu ook nog jong, nog geen veertig jaar en ze leek nog steeds op het meisje van het schilderij.

„Vader!”

Karin zei het met een snik die zich niet liet weerhouden, en haar ogen gleden smekend van hem naar het schilderij.

„Ja, Karin, voor haar toch ook!” antwoordde hij zacht en ontroerd. „Ik wil moeder niet helemaal verliezen. Moeder gelooft het misschien niet, maar juist bij dit schijnbaar voor haar wrede besluit, denk ik aan de tijd, toen moeder en ik onze toekomst samen tegemoet zijn gegaan. Toen we trouwden hadden we geen geld, niet veel tenminste, en de roem kwam ook pas later. Soms, als ik aan beeldhouwwerk bezig was, dat me helemaal opeiste, liet ik een winstgevende opdracht lopen. Ik doe dat nog, dat weet je. Moeder kan dat niet verdragen, hoewel jullie nooit iets tekortkwamen, en zo begon de verwijdering. Verwijten... scènes...”

Ja, Karin wist dat het zo was gegaan.

Toch hield vader nog van moeder en dat was het voornaamste.

„Ja, dan zult u het wel het beste weten,” gaf ze berustend toe.

„Maar hoe moet het dan hier gaan?”

„Gijs gaat naar een pensionaat en moeder wil naar tante Ida toe. Als ze daar gewend is, zullen ze het samen heel prettig hebben.”

Karin knikte. Tante Ida, moeders enige zuster, had hen altijd beter begrepen dan moeder zelf.

Moeder hield veel van haar zuster, die gebrekkig was en een teruggetrokken leven leidde in haar aardige landhuis bij Amersfoort. Moeder zou het natuurlijk in deze toestand niet aangenaam vinden om bij iemand te moeten wonen, maar tante Ida was zo rustig en verstandig. Zij zou altijd proberen om te bemiddelen, zonder de schuld alleen bij één van beiden te zoeken en dat stelde Karin gerust.

„Karin.” Vaders arm sloot vaster om haar schouders. „Je bent zo diep in gedachten, meiske. Vraag je helemaal niet, wat er met jou zal gebeuren?”

„Ja, en ik dan?” Karin streek het haar weg van haar voorhoofd.

„Voor jou was de sfeer hier helemaal niet goed. Ik kan het horen aan je spel. Wanneer kun jij je hier rustig concentreren, wanneer kun jij hier echt opgaan in je werk? Het is hier geen omgeving voor je en bovendien moet je nu toch naar het conservatorium. Jij komt bij tante Nettie in huis en Ank vindt het natuurlijk heerlijk.”

Karin zweeg. Het nieuws overweldigde haar. Hun leven werd zo geheel veranderd.

Vader had wel heel doortastend ingegrepen. Het waren geen halve maatregelen die hij genomen had.

Ze vond het wel prettig om bij tante Nettie te mogen wonen.

Ank, het enige kind van tante Nettie en oom Frits was haar lievelingsnicht. Zacht en kalm, maar toch niet futloos, zo was Ank, die altijd bijzonder goed met de totaal verschillende Karin had kunnen opschieten. Tante Jeanne, vaders jongste zuster, die al jaren met haar man en kinderen in Parijs woonde, kende ze maar vluchtig. Ze hadden Karin wel verschillende malen uitgenodigd, maar mijnheer Geraeds had er niets voor gevoeld.

„Als dit alles is, vader, dan ga ik nu maar naar beneden.” Karin stond al bij de deur.

Haar vader keek snel op. Het klonk zo vreemd. Was dit nu sarcasme, de houding die hij niet van haar kende maar waarvoor anderen bang waren?

Maar Karins gezicht was niet bitter of opstandig. Haar ogen gleden nog eens liefkozend door het atelier, voor ze de deur achter zich sloot.

Ja, het atelier zou ze missen. Het was er altijd zo heerlijk licht en vaders werk in het rond en de vele mooie dingen, die hij in de loop der jaren verzameld had.

Vanaf de schouw keek altijd als een vertrouwde bekende je eigen gezicht je aan. Soms probeerde ze in haar spiegelbeeld iets terug te vinden van dat kindergezichtje. Dikwijls had ze zich afgevraagd, of ze werkelijk zo was geweest, of dat vader haar alleen maar zo had gezien.

„Karin!” Vaders stem deed haar stilstaan halverwege de trap, ze sloeg haar ogen naar hem op.

„Ik wilde je nog zeggen, dat ik mijnheer Vervoort heb gesproken. Hij is wel tevreden over je vorderingen, maar...” Hij aarzelde. De waarheid was, dat hij Karin niet meer aankon, die goede oude mijnheer Vervoort.

Hij had haar alles geleerd, wat hij haar leren kon en nu tiranniseerde Karin hem en wist het in veel gevallen beter dan haar leraar, dit verbeeldde zij zich tenminste.

Het werd tijd dat Karin eens krachtiger werd aangepakt. Haar vader wilde haar waarschuwen, maar toen hij neerkeek in het pittige, zelfbewuste gezichtje wist hij dat het nutteloos zou zijn.

Het leven zelf moest Karin leren. Zou ze ooit de Karin worden, zoals hij haar zag toen hij het kopje boetseerde? O, hij voelde zo goed dat er op deze manier nooit een kunstenaar zou groeien uit Karin, ondanks haar zelfbewustzijn, haar wil om er te komen en haar ongetwijfeld uitstekende techniek.

„Wat wilde u zeggen, vader?” vroeg Karin.

„Niets bijzonders, kind. Wil je Gijs even naar boven sturen?”

Karin ging verder met een onvoldaan gevoel in haar hart. Wat had vader willen zeggen? Waarom had hij het niet gedaan?

Dat zij Gijs moest roepen, was maar een uitvlucht en bovendien onnodig, want Gijs stond haar al op te wachten.

„Ga naar vader, Gijs,” zei ze zacht. „Probeer te begrijpen, dat alles wat hij doet voor ons aller bestwil is. Toe, jongen, ga nu!”

Gijs keek haar verbaasd aan en een beetje angstig na. Langzaam beklom hij de trappen naar vaders atelier.

Karin vond haar moeder in de serre, het hoofd gebogen over een handwerkje.

O, hoe dikwijls had ze in haar kinderjaren die eeuwige handwerkjes verwenst! Als ze binnen kwam lopen vol enthousiaste verhalen en moeder keek niet op van haar werk, dan zou ze het uit moeders handen hebben willen rukken.

Maar deze keer keek mevrouw Geraeds wel op, toen haar dochter binnenkwam.

Liefkozend sloeg Karin de arm om moeders hals, voelend, dat ze niet partijdig mocht zijn.

„Moeke, ik vind het zo naar,” zei ze kinderlijk. „Ik wou, dat ik jullie helpen kon, maar ik kan het niet. Dat kan er maar Eén die ons allen leidt. Laten we daarop vertrouwen, moeke.”

Moeders hand greep de tengere meisjeshand. Ze had met angst in het hart op Karin gewacht. Karin was zo ongebreideld, zo opstandig... en nu dit!

„Ja, maar ik had geen keus, Karin. Vader besliste het zo,” wierp ze tegen. „Als dit op een scheiding uitdraait, dan...”

Toen kwam de onstuimige Karin te voorschijn, die haar moeders woorden afbrak: „Ons geloof laat immers geen scheiding toe. Je blijft tot aan het einde van je leven getrouwd met vader en hij met jou.”

„Zeker, kind, dat weet ik zo goed als jij,” stemde mevrouw rustig toe. „Maar daarmee is wat nu verkeerd is niet opeens goed. Al kunnen we niet scheiden, de breuk tussen twee mensen, die elkaar niet langer begrijpen, zal daarom niet minder ingrijpend zijn. Och, Karin, dat begrijp je nog niet.”

Karin zat heel stil, de angst voor de toekomst wilde haar bespringen. Hun gezin voorgoed uit elkaar! Vader weg en moeder, die zijn beweegredenen niet kon begrijpen, raakte steeds meer verbitterd. Och, en wat moest Gijs dan. Hij was nog zo jong en zichzelf... ja, zij toch ook! Onwillekeurig vouwde ze in een stil gebed de handen.

HOOFDSTUK 2

Ank Verhagen keek nog eens keurend rond in de gezellige meisjeskamer, die ze van nu af aan zou delen met haar nichtje.

Het was een ruime zitkamer, met plaats genoeg voor de beide opklapbedden met hun sierlijke ombouw.

Zo'n muzikale studerende nicht zou haar dikwijls genoeg met haar gekras van haar eigen domein jagen, had Hans Sergius geplaagd.

„Prettig voor Karin, dat jij haar al veroordeelt voor je haar hebt gehoord,” had ze gespot, want Sergius was recensent bij een groot dagblad.

„Ank!” riep haar moeder waarschuwend. „Het wordt tijd om Karin te gaan halen. Ik zou het zo naar vinden als je te laat kwam.”

Ank draafde gehoorzaam naar beneden. Ze keek op de elektrische klok, die op de hoek van de straat stond.

Ze had haar tijd weer eens lelijk staan verdromen. Ja, dat kwam ervan als je te veel dacht aan iemand, waar je... nu, waar je erg veel sympathie voor had.

Ank stapte dapper door, ze keek rechts noch links, zo was ze in haar gedachten verdiept.

Dat ze van Hans Sergius hield, kon niemand vermoeden, zeker Hans zelf niet.

Dat zij Hans ook niet onverschillig liet, wist ze heel goed, maar daar bleef het dan ook bij. Ank was overdreven schuw in het tonen van haar gevoelens en Hans wist gewoonlijk niet, waar hij aan toe was. Ank, die juist wilde oversteken, trok haastig haar voet terug. Ze keek verontwaardigd op, maar haar gezicht verhelderde in een lach, toen ze Hans Sergius herkende.

„Meisje, meisje, wat gevaarlijk om zo tussen het drukke verkeer te lopen dromen,” bestrafte hij. „Aan wie dacht je zo intens, Ankie?” „Niet aan jou,” bitste Ank prompt.

„Zo'n gewaagde veronderstelling zou niet in m'n hoofd durven opkomen,” zei Hans onschuldig.

Ank kreeg een vuurrode kleur. Ze leek wel mal, dacht ze woedend. Hans was heus niet zo dom om niet door te hebben, dat ze juist wel aan hem had gedacht. Dat kon bijna niet anders, als je op een eenvoudige vraag zo'n dwaas antwoord gaf, alsof er niet duizend andere dingen waren om aan te denken.

„Hans, ik heb haast. Ik moet Karin halen en ik ben toch al zo laat,” praatte ze haastig over haar blunder heen.

„Ank, je bent toch een raar kind,” zei Hans met een zucht. „Waarom vraag je nu niet of ik je gauw even naar het station kan brengen? We zijn toch al zo lang vrienden! Maar zo ben jij niet. Jij denkt altijd dat je onbescheiden bent. Vooruit, Ank, stap in.”

Hij had haar al in het wagentje getrokken en sloeg het portier dicht. Ank keek eens voorzichtig naar zijn strak profiel. Wat een donker, onvriendelijk gezicht trok hij nu. Och en eigenlijk wist ze ook wel, dat ze hem dikwijls mateloos ergerde, dan zag ze gewoonweg in zijn ogen het verlangen om haar door elkaar te rammelen.

Ze kon ook tegen hem niet loskomen, ieder aardig, vertrouwelijk gesprek moest hij uitlokken. Ze wilde heus wel vlotter en vriendelijker zijn, maar van al haar goede voornemens kwam op het kritieke ogenblik niets terecht. Het enige, wat haar bijzonder goed en zonder moeite lukte, was Hans tegen zich in het harnas te jagen, iedere keer dat ze hem ontmoette. Hans was intussen zijn lichte ergernis alweer meester geworden. Hij moest om Anks bedrukte gezicht lachen. Hij hield heel veel van haar, maar voor hij haar dat zei, wilde hij eerst haar vertrouwen winnen.

„Zeg, Hans, hoe gaat het toch met Richard de Grote?” vroeg Ank belangstellend.

„Je hoeft de buitenlandse krant maar op te slaan om te zien, dat het met zijn loopbaan steeds crescendo gaat,” zei Hans langzaam. „Maar zijn leven is eenzaam en dat zal wel zo blijven. Hij is altijd zo teruggetrokken, geeft zich zo moeilijk. Ik heb evenmin familie en ik woon ook alleen, maar... toch is het anders. Richard sluit zich in zichzelf op, omdat hij de nieuwsgierigheid naar zijn privé-leven haat. Zijn kunst wil hij de mensen geven, maar ook niet meer.”

Ank wist dat hij met heel zijn hart hing aan de oudere broer die zoveel had betekend in zijn jeugd.

Hij had haar wel eens verteld van vroeger, toen Richard alles in zijn leven betekende. Richard hoewel die zelf nog heel jong, altijd had getracht voor hem hun gestorven ouders te vergoeden.

Ze zagen elkaar niet dikwijls, de beide broers. Hans was nu vijfentwintig jaar, een zelfstandig mens met een goede positie in de maatschappij.

Richards drukke leven, zijn loopbaan als zeer bekend violist, de lessen die hij gaf aan de Parijse muziekschool, dat alles nam hem geheel in beslag.

Hun ontmoetingen waren de laatste jaren vluchtig geweest. Hans had zich vrienden veroverd en was gelukkig in hun midden.

Richard bleef eenzaam, ondanks zijn loopbaan die hem met ontelbare mensen in aanraking bracht.

„Het is koud op de hoge toppen van de roem,” had Richard eens bitter gezegd tegen zijn broer.

Dat was drie jaar geleden geweest, toen hij zijn verloving met een bekende Hongaarse pianiste verbroken had. Waarom dat gebeurd was, had zelfs zijn broer nooit geweten.

„Wacht jij ook?” vroeg Ank opeens. „Dan kunnen we misschien samen teruggaan?”

„Best hoor,” zei Hans tamelijk onverschillig.

Ank was eens moedig! Als hij nu niet heel gewoon deed, dan kroop ze natuurlijk als een slak in haar huisje.

Eensgezind draafden ze naar het perron, waar ze net ademloos aankwamen, toen de trein binnenreed.

Toen kon Hans zich verwonderen over de spontaniteit, waarmee Ank een blond meisje om de hals viel.

„Welkom hier, Karin. Ik vind het toch zo fijn dat je er bent. Heb je een goede reis gehad?”

Karin glimlachte, het hele stugge gezichtje leefde op. De mensen die ze haar zeldzame glimlach schonk, waren er altijd van onder de indruk en Karin was heus niet zo dom om dit niet te weten. Maar nu was die lieve glimlach spontaan, omdat ze van Ank hield.

„Vader, moeder en Gijs zijn alledrie al weg,” zei ze snel. „O Ank, het was zo ellendig! Spreek er voorlopig maar niet over, ik ben er nog niet overheen.”

„Dat begrijp ik, Karin,” zei Ank warm.

„Het was ellendig,” herhaalde Karin heftig.

Ank nam haar bij de arm en voerde haar mee met de stroom reizigers. Ze keek zoekend rond naar Hans. Waar was die nu opeens gebleven?

„Ik was hier niet alleen, weet je,” legde ze uit. „Ik kwam hier met een vriend maar ik kan hem niet meer vinden.”

„O, en m'n koffer!” kreet Karin verschrikt.

„Ik loop achter jullie,” zei Hans braaf. „En de koffer heb ik maar opgepikt. Ik hoop tenminste, dat dit uw koffer is?”

Karin schoot in de lach. „Och ja, wat een verstrooidheid! Gelukkig maar, dat Ank hier niet alleen is gekomen, want dan was m'n koffer nu verdwenen.”

„Och, die was dan waarschijnlijk verzeild geraakt op de jaarlijkse veiling voor gevonden voorwerpen in treincoupés,” stootte Hans vlot uit. „Reuze interessant zo'n veiling.”

„Ja, maar ik ben toch maar blij, dat hij zo'n omweg niet hoeft te maken,” lachte Karin. „En als Ank me nu eerst eens vertellen wil met wie ik sta te converseren?”

„Met Hans Sergius, een welbespraakt krantenman,” zei Ank ondeugend.

„Maar dat heb je wel gehoord. Hans, dit is mijn nicht en nieuwe huisgenote Karin Geraeds.”

„Dochter van Menno Geraeds?” informeerde Hans en hij schudde Karins hand zo krachtig, dat ze een lelijk gezicht trok.

„Ik heb vorige maand nog een prachtig stuk werk van Geraeds op de tentoonstelling gezien.”

„Ja, ik ben inderdaad zijn dochter.” Karin knikte hem stralend toe. „Maar u bent toch zeker geen familie van de beroemde Sergius?”

„Ha, dat dacht u!” Hans lachte kwajongensachtig. „Toch leuk, als je alleen maar belangrijk bent als de broer van Richard de Grote.”

„Als jullie klaar zijn met elkaars familierelaties na te pluizen, dan zullen we maar gaan,” zuchtte Ank. „We versperren hier de weg.”

Hans liep tussen de beide meisjes naar de uitgang en torste Karins koffer.

„U studeert viool, heb ik gehoord,” begon Hans het gesprek.

„Ernstig?”

„Natuurlijk ernstig,” bitste Karin meteen. „Is Richard de Grote, zoals jullie hem noemen de enige die het recht heeft om iets te bereiken?”

Wat een dwaze vergelijking, schoot het door Anks hoofd.

Karin, een gewoon meisje, dat nog jarenlang studeren moest en Richard Sergius, die aan de top van de ladder stond. Misschien zou Karin zelfs nooit de eerste sport van die ladder bereiken.

Hans trok verwonderd de wenkbrauwen op. Wat een vreemd kind, dat nichtje van Ank. Wat klonk dat nu opeens vijandig en overdreven. Was dat nu een antwoord op zo'n gewone vraag?

„Kom, dat is toch geen vergelijking,” zei hij gemoedelijk. „Zo moet u op het conservatorium niet van wal steken. Ja, het lijkt natuurlijk erg brutaal van me, om dit te zeggen, maar ik ken dat wereldje zo goed. Het zijn allemaal ambitieuze jongelui, maar ze gebruiken niet zulke grote woorden. Het gaat immers niet in de eerste plaats om roem, het gaat om de diepere waarden.”

Ank was het volkomen met Hans eens, maar dat wilde nog niet zeggen dat ze het een aangename conversatie vond.

„Ik heb niemands raad gevraagd,” weerde Karin af.

Hans wilde nog iets zeggen, maar toen hij zag hoe smekend Ank keek, knikte hij haar geruststellend toe.

Welke fouten Karin ook mocht hebben, haatdragend was ze niet en zo bloeide het gesprek over allerlei onderwerpen onderweg weer op.

Toen Hans Sergius afscheid had genomen, keek Karin Ank even aan en zei kalm: „Ik geloof, dat Sergius heel geschikt is, alleen denkt hij, dat hij uit hoofde van zijn beroep de wijsheid in pacht heeft.”

Ank had gevoel voor humor en opeens schaterde ze het uit. Ze vond het kostelijk, dat de eigenwijze Karin zoiets durfde zeggen.

Op dit ogenblik kwam mevrouw Verhagen de hal in, zodat Karin niet verder op de zaak doorging.

Hartelijk begroette mevrouw haar en ze sprak ook over Karins ouders en over Gijs, maar de zaak zelf roerde ze niet aan en het meisje was er haar dankbaar voor.

Karin vond, dat de sfeer in dit huis was als een warme mantel, die om je heen werd geslagen zodra je binnenkwam, en ze genoot ervan. Ze zat in een bruinfluwelen haardstoeltje en keek naar tante Nettie, die bij de theetafel bezig was.

Ze wist zeker dat ze nu zou kunnen spelen, beter dan anders. Dat was altijd zo, wanneer je niet opeens je viool kon nemen en spelen.

Karin hief haar smalle handen op en keek er peinzend naar.

Lange gevoelige vingers met licht teruggebogen toppen. Handen met karakter, had ze eens iemand bewonderend horen zeggen.

Ze zuchtte diep en ongeduldig. Nu, karakter had ze, dat was zeker, al was het dan vinnig.

Het was stil in de kamer. Mevrouw en Ank wilden haar niet storen. Nu ze huisgenote was geworden, behoefde ze ook niet het gevoel te hebben, dat ze voortdurend moest praten om hen aangenaam bezig te houden. Je had per slot van rekening niet altijd iets te zeggen. Karin schrok op toen mijnheer Verhagen binnenkwam.

„Kind, wat gezellig dat je er bent. Fijn voor onze Ank ook.” Hij klopte liefkozend op haar hand en keek haar onderzoekend aan.

„Ja, oom Frits, hier ben ik dus.” Haar stem trilde verraderlijk.

Langzaam werd het avond en dan begon de strijd tegen het verdriet om de drie mensen die bij haar hoorden en die zo verstrooid waren. „Ik heb het gevoel, alsof de wind ons uit elkaar heeft gedreven, allemaal een andere kant op,” zei ze.

„Ja kind, het zal een moeilijke tijd zijn voor jullie allen,” gaf hij eenvoudig toe. „Maar in ieder geval vinden wij het prettig jou bij ons te hebben. Twijfel daar nooit aan.”

Mijnheer zakte in zijn stoel en bleef zijn nichtje zo nadenkend aankijken, dat ze nieuwsgierig vroeg: „Oom Frits, waarom staart u me zo diepzinnig aan? Wat heb ik op m'n geweten?”

„Je was zo'n heel klein ding, toen ik jou op m'n knie liet paardrijden,” lachte mijnheer opeens. „Een fijn, blond poppetje was je en je had zo'n pret, maar toen werd Ank jaloers. Ze trachtte je tenminste te 'vloeren'. Ja Ank, kijk maar niet zo ongelovig. Toen heb ik Ankie op m'n andere knie genomen en

nadat jullie eerst nog even getracht hadden elkaar van het edele ros te werpen, slaagde ik erin om jullie in vrede verder te hopsen.”

De beide meisjes schaterden het uit en Ank zei: „Ik herinner me er niets van. Pappie, je fantaseert toch niet?”

„Nee, het is waar, hoor,” gaf mevrouw haar man gelijk. „En Ankie wou Karin geducht aan haar haren trekken, maar Karin wist zich toen al uitstekend te verdedigen. Jullie hadden ieder ogenblik ruzie en toch konden jullie niet buiten elkaar.”

„Les extrêmes se touchent,” zei Karin theatraal, met een schok ging ze recht zitten. „Oom Frits, herinnert u zich dat kopje op vaders atelier?”

Mijnheer Verhagen keek naar Karins gezicht, de uitdrukking van intense belangstelling in de blauwe ogen.

„Ja, Karin,” zei hij nadenkend. „Natuurlijk herinner ik het me. Ik ben er nog altijd van overtuigd, dat het een van zijn beste stukken werk is, maar hij heeft het zelfs nooit aan de openbare belangstelling willen prijsgeven.”

„Ik zou graag weten of...” Ze aarzelde even. „Ben ik zo geweest of heeft vader me alleen maar zo gezien?”

Mijnheer Verhagen keek nadenkend de rook van zijn sigaar na. „Zo ben jij geweest,” zei hij rustig. „Een allerliefste kleine elf met wonderlijk heldere, vragende kijkers.”

„Dat een mens zo veranderen kan,” zei Karin bitter.

„Het gezicht zelf is niet veranderd, maar...” Mijnheer aarzelde even. „Het wezen, dat erachter ligt,” vulde mevrouw aan.

„Ja...” gaf Karin eenvoudig toe. „Maar soms... als ik voor vader mocht spelen, dan voelde ik wel, hoe hij me graag had. Ik had misschien méér kunnen doen thuis.”

„Jij kon het tij niet keren,” weerde mijnheer af.

Deze avond speelde Karin voor hen. Mijnheer en mevrouw zaten op het terrasje en keken uit over de Plas.

Zo lieflijk zong Karins viool het Poème van Chausson, dat Ank meegesleept werd en feilloos begeleidde. Het was een genot om met haar te spelen.

Nu was het donker, maar op het water zeilden nog de slanke jachtjes. Ze hoorden het doffe getjoek van enkele motorbootjes: de lichtjes dansten en

twinkelden op het water.

Karin speelde en vergat haar omgeving. Op verzoek van haar oom speelde ze het mooie Chant Hindou en daarna een menuet en gavotte van Veracini.

Ank dacht opeens aan de woorden, die Hans die middag had gesproken, aan de spot in zijn ogen.

Karin was onhebbelijk geweest, maar ze wenste dat hij haar nu eens had kunnen horen. Dit was wel echt Karin op haar best.

Dit was ver boven de middelmaat en ze voelde iets goeds, iets moois in zich, nu ze haar nichtje hoorde spelen. Ze kon het geen naam geven, maar ze voelde zich zo blij en vredig. Ze dacht ook aan Hans en ze wist, dat ze veranderen moest als ze hem niet verliezen wilde. Karin had haar ogen gesloten en de tranen kropten in haar keel. Moeder... vader... O, dat verschrikkelijke afscheid! Steeds zag ze het nog voor zich. Vaders smekende ogen en zijn uitgestoken hand en moeder, koud en onverzoenlijk, die gekeken had, alsof ze hem en de kinderen haatte, omdat ze hen één wist in begrijpen.

Hoe kon zoiets verschrikkelijks ooit nog goed komen!

Toen was de trein vertrokken, met moeder, die niet meer gekeken had, maar vader had de trein nagekeken tot hij niets meer zien kon. Nooit had Karin haar vader zo ontroerd gezien en in haar hart was een mild begrijpen gerezen voor haar ouders, die elkaar nog steeds liefhadden en elkaar zo bitter slecht begrepen.

Of was het toch moeder alleen, die niet begrijpen kon?

„Ik hoop, dat moeder het ééns wel zal begrijpen,” had vader hees gezegd.

„God helpe ons beiden. Bid daarvoor en vertrouw daarop, Karin.”

„Ja,” had ze gezegd. „Dat zal ik doen, maar... O, paps misschien is het voor mams het hardste om zo ons huishouden uiteen te zien gaan.”

Hij had alleen maar geknikt! Hij begreep het zo goed en toch had hij niet anders kunnen handelen.

Hij voelde zich moe en ontredderd en hij wist zelfs niet of Karin hem werkelijk begreep. Zo brachten ze bijna zwijgend de uren door tot ook Karin met de trein vertrok, steun en troost zoekend in elkaars gezelschap.

Opnieuw volgde toen een afscheid, de laatste schakel werd verbroken. Zo arm voelde Karin zich en zo verlaten; en haar hart deed pijn om haar moeder en vader en om haar broertje.

Het was stil geworden in de kamer. Ank hoorde een onderdrukte snik naast zich. Ze schrok op en knipte het schemerlampje aan.

Karin stond geleund tegen de vleugel, de viool nog in de handen.

Het masker van onverschilligheid was weggeden van het smalle meisjesgezicht.

Ank legde haar handen op Karins schouders.

„Wat heb je heerlijk gespeeld, Karin. Als je dat kunt, ben je toch nooit helemaal ongelukkig. Je moet niet piekeren, dat sta ik niet toe, hoor.”

„Rammel me door elkaar, ouwe jongen,” zei Karin met een lach, die plotseling in een dwaas snikgeluidje eindigde.

Ank trok haar mee naar het terras.

„Het concert paste bij de zomeravondsfeer,” zei mevrouw. „Je bent echt vooruitgegaan, kindje.” Mijnheer Verhagen knikte instemmend, ofschoon niemand dit zag.

„Mooi, heel mooi,” zei hij kortaf.

Karin, die naast haar nichtje over de balustrade leunde, keek naar het donkere water, waar zilveren lichtglansen over flitsten.

Deze avond in haar nieuwe tehuis was een goede avond geweest.